

Zeewolde, 10 december 2013

B&W Zeewolde

t.a.v. mevrouw J.H. van den Berg

Geachte mevrouw Van den Berg,

Namens de Wmo-raad Zeewolde hierbij de volgende reactie op het Concept-uitvoeringsprogramma Jeugd 'Jong@Zeewolde'.

Algemeen

Ten eerste, onzerzijds is er begrip voor dat het opstellen is bemoeilijkt door de voorgenomen transitie Jeugdzorg per 2015. Toch kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat er op een aantal punten desalniettemin een verdergaande concretisering van plannen mogelijk zou zijn geweest. Zeewolde is betrokken bij het transitiearrangement van de provincie Flevoland. Hieruit vloeien een aantal te nemen maatregelen voort die niet op 2015 zouden moeten wachten, maar juist in 2014 al actie vragen. Op blz. 16 herkennen we wel enkele zaken, zoals toepassing van de meldcode kindermishandeling, de uitbreiding van het werkveld van het CJG, en de inzet op één gezin, één plan, één regisseur. Maar andere aspecten missen we. Gaat de gemeente daar nog niet aan werken, of....? Het zou verhelderend hebben gewerkt als expliciet benoemd was, waar Zeewolde betreffende het transitiearrangement nog niet aan voldoet en/of zaken wel in de planning heeft staan. Immers niet alles hoeft op de transitie van 2015 te wachten.

We adviseren u ten minste twee belangrijke aspecten reeds uiterlijk in 2014 te realiseren:

- *Een plan hoe de burgers in de nieuwe situatie te betrekken (enerzijds als gemeente, bij verdere vormgeving van beleid en uitvoering (vooral ook vanaf 2015) anderzijds wat u van partners in het veld op dit moment al – als kwaliteitskenmerk – verwacht;*
- *Het instellen van een onafhankelijk vertrouwenspersoon*

Overige punten ter nadere concretisering komen hierna bij 'de thema's' naar voren.

Ten tweede, het hoeft nauwelijks betoog dat wij erachter staan dat fors wordt ingezet op preventie. Hoewel wij instemmen met het stimuleren van het eigen oplossend vermogen van de burger, zal hier toch vooral ook de regierol genomen moeten worden die bij de gemeente ligt. Juist ontbreken van voldoende eigen kracht kan problemen genereren. Wij gaan er in dit kader dan ook vanuit dat de opmerkingen over het belang van de straathoekwerker deze functie voor de komende 4 jaar veilig stelt en zijn blij met deze functionaris.

Per thema een aantal opmerkingen.

Het gezin

In de nota komen onder thema gezin, noch onder onderwijs (en werk), voornemens naar voren t.a.v. de voorschoolse leeftijd/opvang. Wel wordt het MIM-project genoemd als voorbeeld van versterking eigen kracht; een goed project waarvoor hulde. Echter, onduidelijk is in hoeverre signalering (als preventiemiddel) in de groep 0- 4 jaar wordt gewaarborgd. Er bestaat in Zeewolde wel een goede overdracht van voorschoolse instellingen naar de scholen. Maar wat gebeurt er verder betreffende de voorschoolse opvang en hoe heeft men de 0 – 4 jarigen actief in beeld?

Advies: Voor zover er geen zorgteams bestaan, zoals bij de scholen, is er dan een vergelijkbare structuur op te zetten en in die zin de signaleringsfunctie/preventie te versterken voor voorschoolse opvang?

Hoe wordt de preventie versterkt t.a.v. de groep 0-4 jarigen die nergens bekend is? Is deze groep wel in beeld bij het CJG-ambassadeursproject? Zo niet, hoe worden zij bereikt? Is dit niet de grootste risicogroep (zorgmijdende ouders)? Het bereiken van zorgmijders vraagt een onorthodoxe aanpak. Als het om het lot van kinderen gaat kan/moet men verder gaan dan bij volwassenen. Te gelijktijd vraagt dit wel om grote deskundigheid (Overigens hebben straathoekwerkers soms ook gezinnen in beeld, waar kleinere kinderen dan hun doelgroep vandaan komen).

Onjuiste uithuisplaatsingen, te grote macht van instanties e.d., dienen vermeden te worden. Verbreding van het CJG kan een zinvolle activiteit zijn, maar er zal te gelijktijd voor gewaakt moeten worden dat er (opnieuw) bureaucratisering optreedt. Snelheid van hulp is in alle gevallen van levensbelang, bij gevraagde en ongevraagde activiteiten, er is nu geen wachtlijst. Wordt er zodanig beleid ingezet dat dit zo blijft? We gaan er bij dit alles wel vanuit dat de gemeente het uitgangspunt huldigt dat uithuisplaatsing een snelle maar lang niet altijd adequate oplossing voor problemen is. Er zijn (o.a. in de notities t.a.v de zorg 2014 en het transitiearrangement van de provincie) diverse voornemens om de oplossingen zo lang mogelijk, zo dicht mogelijk bij het (complete) gezin te houden. We gaan er vanuit dat ook de gemeente Zeewolde hierachter staat.

Advies: de gemeente bereid zich nu al voor op een plan om zorgmijders te bereiken.

De gemeente stelt zich ten doel te bevorderen dat hulp via CJG geen wachtlijsten kent (afspraken met de partners).

De gemeente stelt kwaliteitseisen op die in ieder geval in 2015 gelden waaraan partners in jeugdhulpverlening moeten voldoen.

Bij het thema gezin zou versterking eigen kracht mogelijk toch al meer geconcretiseerd kunnen zijn, bijvoorbeeld door het recht op een persoonsgebonden budget in daartoe geëigende situaties aan te nemen. Andere opties zijn de insteek te kiezen waarbij men gezinnen, met coachende ondersteuning, zoveel mogelijk zelf het éne plan laat opstellen; en ook het recht vastleggen op een Eigen Krachtconferentie voordat men professionele hulp krijgt. Voor zover bekend heeft de provincie de subsidies voor het project Eigen kracht conferenties tot 0 afgebouwd. Zeewolde zou wat ons betreft hier wel (nog steeds) gelegenheid voor moeten bieden.

Advies: Er wordt ruimte gegeven voor:

- *Eigen Krachtconferenties vooraf aan professionele hulp*
- *Zelf opstellen van het eigen éne plan*
- *een persoonsgebondenbudget (voor begeleiding vanaf 2015)*

Onderwijs en werk

Passend onderwijs

Het onderwerp “passend onderwijs” is ons inziens mager uitgewerkt. Elders in Flevoland zijn er goede resultaten met het programma “Sterk in de klas”(1/3 minder uitstroom naar speciaal onderwijs). Is het mogelijk al vooruitlopend op 2015 hier in 2014 ook in Zeewolde ervaring mee op te doen?

Advies: de gemeente gaat met het onderwijs in gesprek over toepassing programma “Sterk in de klas” en leert op dit punt samen met scholen van andere gemeenten in Flevoland.

Voortijdig schoolverlaten

Er wordt gesproken over een convenant dat loopt tot 2015 (blz.12). Wat wordt het vervolg? dit uitvoeringsbeleidsplan loopt na 2015 door! Kan er lering getrokken worden uit contacten met de

Basisz, die voor een deel met uitvallers heeft te maken: “waarom vielen zij uit?” (afgezien van de ervaringen van het bureau leerlingenzaken) om zo de juiste preventieve maatregelen te kunnen treffen. De doelstelling is “het aantal voortijdige schoolverlaters is teruggedrongen” (blz.17), in welke mate? Is dit nader te concretiseren? Het komt op deze wijze wat vrijblijvend over en “Toezien op de rol van Leerlingzaken” geeft eveneens weinig concreets aan.

Advies: De gemeente stelt zich een concreet doel t.a.v. het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten en leert van verschillende instanties wat de meest effectieve preventieve maatregelen zijn.

Vrije tijd

Wij zijn blij dat de combinatiefunctionaris cultuur wordt behouden. Een goed lopend project t.a.v. sport heeft ook onze instemming, het plan dat in augustus is gestart is prima. Een buurtcoach sport juichen wij toe. Het begrip buurtsportcoach zal niet alleen gericht moeten zijn op kwetsbare inwoners, maar expliciet ook op jeugd. De functieomschrijving zal naast het bevorderen van een gezonde levensstijl naar ons idee ook signalering van probleemsituaties moeten inhouden, als versterking van preventie. Dit draagt dan waarschijnlijk ook bij aan de doelstelling uit de voorlopende beleidsnota “Jongeren als bouwstenen voor de maatschappij”: stimulering sociale cohesie en buurtnetwerken (in deze nota kom ik dat namelijk niet zo scherp meer tegen, of de CJG-ambassadeur en het MIM-project zouden daar nog aan moeten bijdragen, maar het wordt niet geëxpliciteerd).

Advies: de buurtsportcoach zeker invoeren en een ruime functieomschrijving meegeven.

Advies -Bij het opstellen van het aparte plan betreffende speeltoestellen:

De zorg voor veiligheid, speeltoestellen, e.d. dient zich niet alleen tot de openbare ruimte en scholen, maar op gelijke wijze tot de voorschoolse opvang uit te strekken, voor zover dat nu niet het geval is.

t.a.v. de vrije tijd is sociale cohesie en maatschappelijke betrokkenheid sowieso een belangrijk aspect. In deze nota komt dit niet erg tot uitdrukking. Werd in de beleidsnota “Jongeren als bouwstenen.....” hier nog over gesproken, met name t.a.v de MAS, in deze uitvoeringsnota ontbreekt elke aandacht hiervoor.

Advies: Een duidelijke concrete doelstelling voor de komende 4 jaar formuleren betreffende het vormgeven van de (opvolger van) de maatschappelijke stages. Overwegen om de leeftijdscategorie te verbreden of te verhogen, zodat de invulling in voorkomende gevallen ook intensiever kan zijn/ meer de diepte in kan gaan.

Aanverwante thema's

Mobiliteit en veiligheid

Voor wat betreft mobiliteit valt het op dat hier gesproken wordt over verbetering van de frequentie van het openbaar vervoer in de richting Nijkerk en Harderwijk. In de onderliggende beleidsnota in het voorjaar werd ook Almere als aandachtspunt genoemd. Is dit verlaten? T.a.v. Harderwijk, wil ik nog eens benadrukken dat in de notitie die de Wmo-raad samen met jongeren opstelde¹ er specifiek aandacht werd gevraagd naar vervoerservaringen en wensen richting “overkant”: Citaat tekst uit dit rapport ta.v. dit punt Veel jongeren uit Zeewolde maken gebruik van het openbaar vervoer om naar school te kunnen gaan. In de zomer gaan ze met de pont, in de winter met de bus. In de winter blijkt de buscapaciteit niet afgestemd op het grote aantal jongeren dat er dan gebruik van maakt: overvolle bussen en leerlingen die blijven staan. De pont heeft maar beperkte vaartijden, afgestemd op de schooltijden. Aanbevelingen:

- In de winter betere afstemming van de buscapaciteit op de aantallen schoolgaande jongeren die dan afhankelijk zijn van busvervoer naar school.

¹ zie <http://www.cmo-flevoland.nl/index.php/publicaties/jeugd/item/wmo-en-jeugd-eindrapport>

- Ruimere vaartijden van de pont, bijvoorbeeld tot 21.00 uur, zodat jongeren die buiten Zeewolde naar school gaan ook na schooltijd met klasgenoten kunnen afspreken.

Ook betreffende de veiligheidsbeleving en wensen op dit terrein verwijs ik nog eens naar deze notitie. Citaat Conclusies veiligheid

Het merendeel van de jongeren ervaart geen overlast (68%) en voelt zich veilig op straat (71%) in Zeewolde. De jongeren die wel overlast ervaren of zich niet veilig voelen, ongeveer een derde van de jongeren, ervaren met name overlast van hangjongeren en vandalisme. Het niet veilig voelen heeft te maken met weinig verlichting op straat en vandalisme. Meer politie en controle op straat én meer plekken waar jongeren naar toe kunnen, zijn oplossingen die zij Aangeven.

Aanvullend thema

Eigen kracht en netwerk

De gemeente wil eigen oplossingen d.m.v. eigen kracht bevorderen en faciliteren. De inspraak van de burger is daarbij van belang evenals goede netwerken van gelijkgestemden. De jeugdraad is een goed voorbeeld, maar geldt voor de jeugd tot en met 13 jaar. Is het mogelijk een soort jeugdraad voor de categorie ca 16- 23 jaar op te zetten, naar analogie van de seniorenraad? Mogelijk kan dit vanuit de jeugdgroeperingen van de kerken als startpunt komen, samen met jongeren van Nu, vertegenwoordigers scouting, etc. Deze zouden mogelijk een goed adviesorgaan kunnen vormen. Weliswaar worden hier niet direct de probleemjongeren bereikt, maar .i.h.k.v netwerk, preventie en versterking eigen kracht is dit een begin.

Tot nu toe is het niet gelukt de groep van 16+ duurzaam te bereiken en misschien is dit eerder op bovenstaande wijze geprobeerd, maar tijden veranderen en eisen uit de samenleving ook.

Advies: De gemeente overweegt een adviesraad op te richten van 16+-jongeren in aanloop naar de nieuwe taken die zij in 2015 krijgt.

Financiën

De middelen in 2013 zijn in principe voor 2014 ook beschikbaar, maar nieuwe projecten moeten ook uit dit budget komen. Wij vragen ons af, als er voorbereid wordt op de transitie 2015 – en dat is ons inziens onvermijdelijk – of hiervoor geen andere gelden vrijgemaakt zouden moeten worden. Er is een transitiebudget bijvoorbeeld. Het is tenslotte ook belangrijk dat er continuïteit is in goedlopende activiteiten.

Ten slotte

Dit programma laat nog veel witte vlekken over voor 2015 en navolgende jaren, die nog ingevuld moeten worden. Wij gaan er vanuit dat in het “Uitvoeringsplan voor het sociale domein” ook t.a.v. de jeugdtransitie een aantal zaken nader uitgewerkt zal worden, bijvoorbeeld in een lokale transitienota jeugdbeleid. Op voorhand vragen we u dan expliciet in te gaan op een goede monitoring van diverse genomen en te nemen maatregelen en hun effecten. Ook verwachten we dan zeker aandacht voor eerder genoemde kwaliteitsborging.

Kortom, we gaan er vanuit dat de gemeente hier nog uitgebreid op terugkomt. We verzoeken u dan ook ons regulier en tijdig op de hoogte te stellen van nieuwe stappen, zodat we als Wmo-raad voortgaand betrokken worden bij de beleidsvoornemens.

Wij wensen u wijsheid en sterkte toe bij de verdere uitvoering van het jeugdbeleid.

Met vriendelijke groet,
Namens de Wmo-raad

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D. van Klarbergen', is written over a light blue horizontal line.

D. van Klarbergen, voorzitter